

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Від 24.02.2023 № 1466
м. Вінниця

30 сесія 8 скликання

**Про хід виконання Дорожньої
карти заходів Вінницької міської
територіальної громади для
реалізації Зеленого курсу
Вінниці до 2030 року у 2022 році**

Керуючись статтею 25, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію про хід виконання Дорожньої карти заходів Вінницької міської територіальної громади для реалізації Зеленого курсу Вінниці до 2030 року у 2022 році згідно з додатком до даного рішення взяти до відома.
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи (А. Іващук).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

**Виконання Дорожньої карти заходів
Вінницької міської територіальної громади для реалізації
Зеленого курсу Вінниці до 2030 року у 2022 році**

В Україні з 24 лютого 2022 року був введений воєнний стан. Відповідно до Постанови КМУ №590 від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» проведення видатків в минулому році було вкрай обмеженим. Враховуючи усе це, виконання багатьох запланованих на 2022 рік заходів Дорожньої карти, в тому числі і тих, які потребували фінансування, перенесено на майбутні роки. Разом з тим, у межах можливостей, все ж таки вдалося досягти певних поставлених завдань та розпочати рух у напрямку реалізації Зеленого курсу Вінниці.

Враховуючи реалії сьогодення, наразі здійснюється актуалізація Дорожньої карти заходів Вінницької міської територіальної громади для реалізації Зеленого курсу Вінниці до 2030 року.

Отож, у сфері **Запобігання змінам клімату та адаптація до них** зроблено наступне.

У 2022 році розпочалась розробка Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату Вінницької міської територіальної громади до 2030 р., який буде враховувати Другий національно визначений внесок України до Паризької угоди.

Відбувалася постійна співпраця з Асоціацією міст України, Асоціацією енергоефективних міст України в напрямку енергетичного та енергоефективного розвитку Вінницької міської територіальної громади (далі ВМТГ) та в напрямку Європейська Енергетична Відзнака.

Особлива увага приділялась просвітницькій роботі щодо кліматичних питань. З метою підвищення екологічної свідомості підрастаючого покоління у лютому відбувся учнівський форум «Від ідеї – до результату» за підсумками реалізації проектів-переможців конкурсу учнівських екологічних ініціатив «Ековектор-2021». Учасники в цікавій інтерактивній формі представили результати втілення 6 великих і 1 малого екологічних проектів.

У квітні у закладах дошкільної та загальної середньої освіти проведено екологічний марафон «Ми творимо планету власноруч». В рамках марафону проведено інтерактивні бесіди та ігри, віртуальні вікторини й завдання, години спілкування, усні журнали, інформаційні п'ятихвилинки: «Що я знаю про екологію своєї країни?», «Джерела відновлюваної енергетики», «Планета без сміття», «Екологія річки Південний Буг», «Бережіть воду – це життя!», «Наслідки подій», екологічні акції: «Друже! Вийди з інтернету, прибери свою планету!», «Сортуй сміття!», «Плетемо сітки перемоги».

Наприкінці травня звітного року відбулася акція «Квіти вдячності»: на знак вдячності за допомогу з усього світу біля 98 освітніх закладів (заклади дошкільної,

загальної середньої, професійно-технічної освіти) висаджено 5 тисяч кущів квітів (Дейція Магніфіка, Форзиція, Вейгела Розеа, Вейгела Брістоль Рубі, Філадельфус (Жасмин), Спірея Голден Принцес).

В рамках Днів європейської спадщини – 2022 у вересні проведено наступні заходи:

- організовано та проведено навчальний вебінар: «Компостуй – землю рятуй!»;
- за підтримки німецької урядової компанії GIZ 29-30 вересня у закладах дошкільної освіти № 15, 17, 31 проведено квести «Екомандрівка» з метою популяризації компостування органічних відходів, як однієї із складових охорони довкілля;

- в рамках відзначення Всесвітнього дня прибирання була організована плогінг-акція малими річками громади;

- у КЗ «Вінницько-Хутірський ліцей» проведено захід «Не тренд, а необхідність: чому важливо вчити сортувати сміття змалечку».

Також розроблено та розповсюджено освітню брошуру по поливу нововисаджених дерев. Розпочато розробку серії брошур «Обрізка дерев» (підготовлено їх інформаційне наповнення, наразі розробка перебуває на стадії дизайну).

Організовано зустріч-дискусію «Зелене місто у твоїх руках» для знайомства з активними мешканцями, яким цікава тема озеленення і навколишнього середовища та визначення подальших напрямків спільної роботи.

Проведено захід для мешканців багатоквартирних будинків щодо озеленення прибудинкових територій.

Підготовлено інформаційне наповнення ряду зустрічей, організованих в рамках проекту «Малі річки».

Досліджувався досвід таких міст ЄС, як Афіни (та інших, представлених на Європейському форумі міської стійкості 2022), Берлін (в рамках проекту «DIY for Climate»), Катовіце (Всесвітній форум міст). Отримані знання про нові кейси презентовано мешканцям, працівникам комунальних підприємств та міської ради.

З метою необхідності врахування питання пом'якшення та адаптації до змін клімату при розробці виконавчими органами та комунальними підприємствами міської ради муніципальних цільових програм, рішенням виконавчого комітету міської ради від 15.12.2022 №2765 затверджено Порядок розроблення, виконання і моніторингу цільових програм у новій редакції.

Організовано та забезпечено функціонування системи моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря, а саме збір та зберігання показників його якості з подальшим оприлюдненням на Порталі відкритих даних, що надає можливість громадськості проводити оцінювання та прогнозування екологічного стану міста.

В якості демонстраційного проекту, заснованого на природоорієнтованих рішеннях у відповідь на кліматичні загрози, розпочато проект «Луки Вінниці»: визначено та погоджено дослідну ділянку, напрацьовано механізм догляду, виконано моніторинг рослинності та стану ділянки, проведено опитування громадської думки. Заплановано розвиток даного проекту, який включатиме масштабування ділянки та залучення експертної підтримки.

У сфері **Біорізноманіття**

Протягом 2022 року на 125 прибудинкових територіях багатоквартирних будинків було проведено роботи по висадці 1000 дерев.

Для покращення ситуації з висадкою дерев у місті та для забезпечення залучення містян до процесу було розроблено концепцію проєкту «Дерева для містян». У результаті обговорень вирішено розпочати реалізацію проєкту після закінчення воєнного стану.

Триває фаза пошуку оптимального рішення, дослідження, моделювання та програмної реалізації онлайн інструменту інвентаризації, моніторингу зелених насаджень, наповнення реєстру.

Що стосується водного біорізноманіття, то на початку 2022 року проводились роботи по очистці річки Південний Буг (I-ша черга), на ділянці від об'їзного шосе до КЗ «Вінницький ліцей №29».

Розпочато роботу над створенням документу Концепція розвитку малих річок Вінниці (як частини майбутньої Концепції розвитку синьо-зеленої інфраструктури на основі річкової мережі міста), що включатиме в себе попередні просторові дослідження, принципи та підходи до роботи з малими річками громади. В рамках розробки Концепції розвитку малих річок було завершено гідродослідження за участі фахівців Басейнового управління водних ресурсів за підтримки GIZ, підготовлено аналітичні схеми та проведено ряд партисипаційних заходів, на яких було протестовано базові складові та підходи концепції. Наразі документ на стадії фіналізації. Замовлено виготовлення ПКД по очистці річки Дьогтянець. Також було створено мапи окремих малих річок (Тяжилівка, Каліча, Шістнадцята, Тринадцята, Вінничка).

У сфері Промислової політики

У 2022 році розпочалась робота над «озелененням» індустриальних парків. Так, внесено зміни у Концепцію Вінницького індустриального парку (рішення міської ради від 24.04.2015 №2120 «Про затвердження Концепції Вінницького індустриального парку» (зі змінами)») та розроблено Концепцію індустриального парку «ВінІндастрі» (рішення міської ради від 23.12.2022 №1345 «Про створення індустриального парку та затвердження Концепції індустриального парку «ВінІндастрі»») з врахуванням Декларації про Зелений курс Вінниці.

У сфері Стале харчування і зелене сільське господарство

Розроблена та затверджена Програма розвитку аграрного сектору та забезпечення продовольчої безпеки Вінницької міської територіальної громади на 2023-2025 роки (рішення міської ради від 23.12.2022 №1342).

Закладам, які підпорядковані департаменту охорони здоров'я міської ради, доведена інформація, щодо пріоритетів при здійсненні закупівлі продуктів харчування, а саме надання переваги органічним та екологічно безпечним продуктам, які виробляються / вирощуються в регіоні.

У сфері Стала та розумна мобільність

Проведено аналіз прототипів європейських і українських міст та розробку концепції геоінформаційної системи для моніторингу стану аварійності на території міста.

В рамках оновлення комплексної стратегії міського транспорту і просторового розвитку ВМТГ проводився моніторинг аварійності на дорогах територіальної громади з виявленням причин ДТП та напрацюванням рішень для

підвищення безпеки дорожнього руху. Було створено базу даних ДТП на території м. Вінниця. Також були проведені підготовчі дослідження вулиці Грушевського: пішоходопотік, стан паркування. Було напрацьоване технічне завдання для моніторингу якості повітря. Проведено аналіз велопішохідної інфраструктури по вул. Келецькій. Окрім того, було розроблено та втілено напрацювання по її вдосконаленню на ділянці 600-річчя – Космонавтів.

З метою зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел досягнуто зменшення простоїв автомобілів на перехрестях в очікуванні зеленого сигналу світлофора шляхом підключення 6 світлофорних об'єктів до мережі автоматизованої системи керування дорожнім рухом (АСКДР):

- площа Героїв Майдану;
- перехрестя вул. Магістратська – вул. Архітектора Артинова;
- перехрестя пр-т Коцюбинського – вул. Героїв Нацгвардії;
- площа Перемоги;
- перехрестя вул. Родіона Скалецького – Зодчих;
- перехрестя вул. Василя Порика – Політехнічна.

У 2022 році КП «Вінницька транспортна компанія» виконані роботи по зборці одного низькопідлогового тролейбуса «VinLine», який обладнано системою автономного ходу. Тролейбус відрізняється від попередніх версій більшою енергоощадливістю.

Також, у 4 кварталі 2022 року КП «Вінницька транспортна компанія» закуплено 20 одиниць вживаних тролейбусів польського виробництва Solaris (2011–2012 рр. випуску). Зазначені тролейбуси замінять частину фізично і морально застарілих тролейбусів радянського виробництва ЗіУ-9, що дозволить забезпечити економію електроенергії і відповідно покращить якість повітря.

КП «Вінницька транспортна компанія» реалізовувало проєкт «Закупівля муніципальних електроавтобусів для Вінницької міської територіальної громади», в рамках проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій та пропозицій щодо здійснення заходів, пов'язаних з реалізацією таких проєктів і виконанням зобов'язань сторін Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Проєкт передбачав придбання 10-ти електроавтобусів в комплекті із зарядними станціями (на заміну такої ж кількості фізично і морально застарілих дизельних автобусів) за рахунок коштів державного бюджету України (не більше 70% вартості проєкту), отриманих в рамках Кіотського протоколу відповідно до Порядку розгляду, схвалення і реалізації проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій. 30% повинно було бути профінансовано з бюджету ВМТГ. На початку 2022 року КП «Вінницька транспортна компанія» провело процедуру публічних закупівель та уклало Договір закупівлі з переможцем торгів. Проте, у зв'язку із введенням воєнного стану в країні, План заходів по реалізації проєктів цільових екологічних інвестицій Міндовкілля не затвердило. Реалізацію проєкту було призупинено.

Водночас, у 2022 році було збільшено протяжність велосипедної мережі ВМТГ на 2,2 км. Роботи по облаштуванню велосипедних доріжок виконувались в рамках комплексної реконструкції вулиць та доріг, зокрема вул. Якова Шепеля (1,4 км) та вул. Сергія Зулінського, смт Десна (0,8 км).

Загальна протяжність велосипедної мережі станом на 31.12.2022 року склала 90,7 км.

У сфері Енергетика та енергоефективність

В тендерних вимогах та вимогах до проектно-кошторисної документації постійно враховувалися умови щодо будівництва з нульовими відходами та в процесі проведення будівельних робіт постійно приділялась увага компоненту захисту довкілля, зокрема ґрунту, вод, та планування сталої мобільності.

Серед заходів Програми розвитку та утримання житлово-комунального господарства на 2019 – 2024 рр.» передбачено впровадження енергозберігаючих технологій у житловому комплексі ВМТГ.

Наприкінці року стартував енергоаудит житлових будинків, що має на меті з'ясувати місця найбільших тепловтрат у будинках, що в свою чергу дасть можливість обрати необхідні енергоефективні заходи.

У сфері Освітній та інформаційний компоненти

В маркетингові комунікації на цільові аудиторії туристів, містян та бізнесу включено позиціонування зеленої трансформації та переходу до кліматично нейтрального міста.

Серед містян відбувалася регулярна просвітницька кампанія щодо покращення розуміння принципів міського озеленення, яка включала в себе публікації на сторінці КП «Інститут розвитку міст», участь в радіоефірах.

Проведено ряд заходів – 5 толок з залученням мешканців на малих річках міста: прибирання та обговорення стану струмка на притоці Тяжилівки в районі вул. Левка Лук'яненка; прибирання та обговорення на річці Дьогтянець в районі парку Вишенського; 2 толоки по боротьбі з небезпечним борщівником на березі безіменного струмка на старому місті в районі вулиць Нагірна та Маяковського; захід із очищення берегів річки Дьогтянець, а саме території її луки, від інвазійного виду рослин Золотушника канадського. Усі заходи містили просвітницьку складову та були проведені за підтримки німецької урядової компанії GIZ.

З метою популяризації здорового способу життя у закладах загальної середньої та дошкільної освіти громади проведено інформаційний марафон «Дбаємо про фізичне здоров'я та психологічний імунітет», в рамках якого відбулися лекції щодо здорового харчування учнів шкіл (38 заходів у ЗЗСО) та вихованців садочків і їхніх батьків (61 захід у ЗДО).

У закладах загальної середньої освіти ВМТГ функціонують гуртки напряму формування здорового способу життя: 50 бюджетних гуртків і 25 – на добровільних засадах. До гурткової роботи даного напряму залучено 1142 вихованці.

Серед молоді організовано та проведено оздоровчі культурно-масові заходи: «Активна молодь» до Всесвітнього дня боротьби з тютюном; «Молодь громади за здоровий спосіб життя!».

Проводилось залучення мешканців ВМТГ до участі у загальноміських фізкультурно-спортивних та оздоровчих заходах, заходах та акціях з популяризації здорового способу життя. Так, у 2022 році проведено 508 заходів, залучено 4800 осіб (3120 чол., 1680 жінок), в тому числі проведено 72 заходи з популяризації фізичної культури і спорту серед усіх категорій населення.

Комітету по фізичній культурі і спорту нині підвідомили 7 міських дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в яких культивується 27 видів спорту (269 груп (спортивних гуртків), 2848 вихованців). В цілому по місту рівень охоплення населення фізичною культурою і спортом складає 1,1%.

З метою популяризації споживання органічної продукції у 9 школах ВМТГ, в тому числі Малокрушлинецькому й Гавришівському ліцеях, Щітецькій та Стадницькій гімназіях вирощуються фруктові сади. У ВЛ №4 ім. Д.І Менделєєва та ФМГ №17 функціонують шкільні теплиці (з початком сезону 2022 року змінено специфіку вирощування рослин. Перевага надається багаторічним рослинам, які не потребують активного догляду. З переходом на офлайн-навчання заплановано вирощування овочів та однорічної зелені).

Задля підвищення обізнаності про збереження біорізноманіття проведено молодіжні толоки: у рамках проєкту про воду «Малі річки Вінниці»; на базі табору для дітей-переселенців із м. Маріуполь; спільно з внутрішньо переміщеними особами – на базі ДНЗ «Центр професійно-технічної освіти №1 м. Вінниці».

Постійно підвищувалась і обізнаність громадян щодо зменшення їх негативного впливу на стан повітря, води та ґрунтів. Так, проведено дискусію для молоді на тему: «Сміття=кошти, як і для чого» – на базі «HUB Місто змістів». Організовано екскурсії до пункту прийому вторинної сировини у рамках акції «Будь ЕКОсвідомим».

Проведено екологічний захід «Природа та людина» – на базі КЗ «Центр підліткових клубів за місцем проживання». Проведено екологічну акцію «Будь ЕКОсвідомим» – на базі креативного простору «Level 80».

Організовано участь молоді у екологічному тренінгу-презентації «Екологічні проблеми та їх вирішення під час війни» та у дискусії на тему «Переробка сміття. Вторинна сировина» – на території Вінницько-Хутірського старостинського округу.

Постійно проводилась інформаційна кампанія та опублікування прес-релізів на офіційному сайті Вінницької міської ради та в ефірах ЗМІ МКП – ІТА «ВІТА» та КП Радіокомпанії «Місто над Бугом» (а саме: «У Вінниці новорічну ялинку можна здати на переробку», «ВМР: У Вінниці обговорили концепцію пілотного простору на березі малої річки Дьогтянець», «У Вінниці підписали Декларацію про Європейський Зелений курс», «У Вінницькій міськраді знов нагадують громадянам про заборону палити опале листя», «ВМР: «ЕкоВін» звертається до вінничан бути відповідальними щодо питання відходів, щоб місто залишалось чистим і охайним», «ВМР: Вінницька молодіжна рада ініціювала прибирання берегів біля малих річок», «ВМР: Головам ОСББ та уповноваженим по будинках нагадують про необхідність дбати про молоді дерева, висаджені торік у Вінниці», «Майстер-клас з виготовлення екосумок відбувся у Вінниці», «ВМР: У Вінницькій МТГ перевірятимуть об'єкти водного фонду», «ВМР: «Великий борщівник на малих річках»: вінничан запрошують долучитись до боротьби з інвазійною рослиною», «ВМР: Використання енергоресурсів в умовах воєнного стану: у Вінниці триває роз'яснювальна кампанія з інформування містян», «ВМР: «Зливають відходи просто у водойми». Інспектори Муніципальної варти здійснюють рейди по виявленню недобросовісних господарів», «ВМР: У Вінниці в ДНЗ №31 облаштували компостер для перетворення органічних речовин»,

«ВМР: «Ми повинні бути свідомими»: У Вінницько-Хутірському ліцеї дітям розповіли про переробку та сортування сміття», «У Вінниці висаджують дерева на прибудинкових територіях», «ВМР: Вінничан запрошують на зустріч-дискусію «Зелене місто у твоїх руках»», «ВМР: Муніципальна варта протягом року склала 65 адмінпротоколів про забруднення водойм», «ВМР: Протягом другого півріччя інспектори Муніципальної варти здійснили 89 перевірок водних об'єктів» та багато іншого).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Департамент економіки і інвестицій міської ради

Стискал Оксана Анатоліївна

Працівник за строковим трудовим договором відділу екологічної політики